

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 189/2003
privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială**

Parlamentul României adoptă prezenta l e g e.

Art. I. – Legea nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 5 august 2009, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatele (2) și (3) ale articolului 1 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„2) Autoritățile române abilitate cu aplicarea prezentei legi sunt Ministerul Justiției și instanțele judecătorești.

(3) Dispozițiile prezentei legi reglementează condițiile în care se soluționează cererile de asistență judiciară internațională având ca obiect:

- a) comunicarea de acte judiciare și extrajudiciare în și din străinătate;
- b) obținerea de probe prin comisii rogatorii internaționale;
- c) transmiterea/obținerea de informații asupra dreptului străin.”

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Domeniul aplicării

Art.2. - (1) Cererile de asistență judiciară internațională în materie civilă și comercială formulate în domeniile reglementate de art.1 alin.(3) se soluționează potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale dreptului intern în materie.

(2) Dispozițiile prezentei legi nu aduc atingere prevederilor dreptului Uniunii Europene, convențiilor bilaterale sau multilaterale la care România este parte, completând situațiile nereglementate de acestea.

(3) Pentru statele cu care România nu are legături convenționale asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială poate fi acordată în baza curtoaziei internaționale, sub rezerva principiului reciprocității; existența reciprocității de fapt se dovedește potrivit art. 2561 alin. (2) Cod Civil.”

3. Alineatele (2) și (3) ale articolului 3 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Actele judiciare sunt cele care se emit în cadrul unui proces civil sau comercial și a căror comunicare are loc potrivit legii, din dispoziția instanței, precum: citații, cereri de chemare în judecată, hotărâri, cereri privind exercitarea căilor de atac și alte asemenea comunicări.

(3) Actele extrajudiciare sunt cele emise de notari publici sau executori judecătorești și pot fi folosite în cadrul unui proces civil sau comercial.”

4. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Rolul Ministerului Justiției

Art. 5. - (1) Ministerul Justiției este autoritatea centrală prin intermediul căreia autoritățile române solicitante efectuează comunicarea de acte în străinătate. După caz, autoritățile române solicitante sunt instanțele judecătorești, respectiv notarii publici, executorii judecătorești, precum și alte autorități care au, potrivit legii, atribuții în comunicarea actelor.

(2) După primirea cererii de asistență judiciară având ca obiect comunicarea unor acte judiciare sau extrajudiciare și a documentelor anexate acesteia de la autoritatea română solicitantă, Ministerul Justiției efectuează controlul de regularitate internațională și, după caz, le transmite, în funcție de existența și prevederile unei convenții internaționale:

- a) autorității centrale competente din statul solicitat; sau
- b) misiunii diplomatice sau consulare a României din statul solicitat, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe sau
- c) prin poștă, direct destinatarului actului.”

5. După articolul 5, se introduce un nou articol, art. 5¹, cu următorul cuprins:

„Controlul de regularitate internațională

Art. 5¹. - (1) Controlul de regularitate internațională constă în verificarea conformității cererii de asistență judiciară internațională și a actelor anexate acesteia cu dispozițiile convențiilor, tratatelor bilaterale sau multilaterale aplicabile, inclusiv cu declarațiile formulate de România în baza dispozițiilor unor convenții multilaterale.

(2) Ministerul Justiției efectuează controlul de regularitate internațională prevăzut la alin. (1), pentru a verifica dacă:

a) între România și statul solicitat există norme convenționale ori reciprocitate în domeniul asistenței judiciare internaționale și dacă acestea sunt invocate ca temei legal al cererii;

b) la cererea de asistență judiciară internațională, completată pe formularul corespunzător, sunt anexate actele ce urmează a fi comunicate în străinătate; actele judiciare ce urmează a fi comunicate destinatarului din străinătate, în funcție de emitent, trebuie să fie semnate sau, după caz, să aibă semnătura și parafa instanței;

c) actele anexate cererii sunt însoțite de traduceri, conform prevederilor art.7.

(3) În cazul în care constată neîndeplinirea condițiilor de regularitate internațională menționate la alin. (2), Ministerul Justiției restituie, motivat, cererea și actele anexate acesteia.”

6. La articolul 6 alineatul (1), literele (a) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) denumirea autorității solicitante;

.....

f) indicarea termenului fixat de autoritatea solicitantă;”

7. La articolul 6, alineatul (3) litera (a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) denumirea autorității solicitante;”

8. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Traducerea cererii și a documentelor - anexă

Art.7. - (1) Dacă prin convenții internaționale nu se prevede altfel, cererea și documentele-anexă vor fi traduse în limba statului solicitat, astfel:

a) cererea de asistență judiciară internațională - prin grija Ministerului Justiției;

b) documentele anexate cererii - prin grija autorității solicitante române și pe cheltuiala părților interesate, în afară de cazurile în care părților li s-a aprobat ajutorul public judiciar de către instanța română sub forma suportării cheltuielilor de traducere;

c) formularul de dovadă a comunicării va avea titlul și mențiunile tipărite în limbile franceză, engleză și germană, prin grija Ministerului Justiției.”

9. După articolul 7, se introduce un nou articol, art. 7¹, cu următorul cuprins:

„Deblocarea cererii de asistență judiciară

Art. 7¹. - (1) Autoritatea solicitantă română urmărește stadiul de soluționare al cererii de asistență judiciară internațională având ca obiect comunicarea unor acte judiciare sau extrajudiciare unei persoane fizice sau juridice cu domiciliul, reședința sau sediul în străinătate.

(2) În situația în care autoritatea solicitantă nu primește rezultatul cererii de asistență judiciară internațională înaintea termenului indicat în cerere, poate solicita Ministerului Justiției, în calitate de autoritate centrală, să întreprindă demersuri pe lângă autoritatea solicitată străină în vederea deblocării soluționării cererii de asistență judiciară internațională.

(3) Ministerul Justiției va întreprinde demersurile necesare în vederea deblocării cererii de asistență judiciară numai la solicitarea expresă a autorității române solicitante.”

10 . Alineatul (1) litera b) și alineatul (2) ale articolului 8 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„b) la comunicarea prin intermediul autorității centrale competente a statului solicitat ori al misiunii diplomatice sau consulare a României din statul solicitat - cu formularul prevăzut la art. 6 alin. (3) sau cu formularul propriu al autorității solicitate, după caz;

(2) În cazul în care destinatarul nu locuiește la adresa indicată de reclamant, după primirea din străinătate a documentelor ce atestă această situație, autoritatea judiciară română va proceda conform normelor relevante din Codul de procedură civilă, dacă prin convenții sau tratate internaționale la care România este parte nu se prevede altfel.”

11. Alineatele (1) și (2) ale articolului 9 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Ministerul Justiției este autoritatea centrală desemnată să primească cererile de asistență judiciară formulate de autorități străine având ca obiect comunicarea unor acte judiciare sau extrajudiciare unor persoane fizice sau juridice cu domiciliul, reședința sau, după caz, cu sediul în România.

(2) Ministerul Justiției va trimite cererea de asistență judiciară și documentele anexate acesteia, judecătoriei în a cărei rază teritorială domiciliază sau își are reședința ori sediul destinatarul.”

12. Denumirea marginală și alineatul (1) ale articolului 10 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Rolul instanței judecătorești

(1) Judecătoria română solicitată va lua, de îndată, măsurile necesare în vederea îndeplinirii procedurii de comunicare a actelor conform normelor din Codul de procedură civilă, dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel.”

13. Alineatul (1) al articolului 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cererea de comunicare de acte poate fi refuzată de către instanțele judecătorești numai în cazul în care se apreciază că executarea acesteia ar aduce atingere suveranității sau siguranței naționale.”

14. Alineatul (3) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Comisia rogatorie poate fi solicitată pentru a permite părților să obțină probe care sunt destinate unei proceduri în curs sau viitoare.”

15. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Obiectul

Art.15. - Prin comisie rogatorie se poate solicita administrarea unor probe, precum: audierea de martori, interogatoriul unei părți, obținerea de documente sau informații, efectuarea de expertize, realizarea unor anchete sociale, necesare pentru soluționarea unui caz determinat.”

16. Articolul 17 se modifică și avea următorul cuprins:

„Rolul Ministerului Justiției

Art. 17. - (1) Ministerul Justiției este autoritatea centrală competentă să transmită în străinătate cererile de comisie rogatorie formulate de instanțele judecătorești române.

(2) După primirea cererii de comisie rogatorie, Ministerul Justiției efectuează controlul de regularitate internațională și transmite cererea de comisie rogatorie, după caz, în funcție de existența și prevederile unei convenții internaționale:

- a) autorității centrale competente din statul solicitat; sau
- b) misiunii diplomatice sau consulare a României din statul solicitat, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe.

(3) Dispozițiile art.5¹ referitoare la controlul de regularitate judiciară internațională, precum și cele ale art.7¹ privind măsurile de deblocare a cererii de asistență judiciară internațională se aplică, în mod corespunzător și cererilor de comisie rogatorie formulate de instanțele judecătorești române.

(4) La cererea instanțelor judecătorești române, misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României în străinătate, pot să efectueze comisii rogatorii pentru persoane care au cetățenia română; aceste persoane pot fi asistate, la cerere, de un apărător.”

17. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Traducerea cererii și a răspunsului

Art.19. - (1) Cererea de comisie rogatorie este redactată în limba română de către instanța judecătorească solicitantă.

(2) Traducerea oficială a cererii de comisie rogatorie și a actelor judiciare anexate acesteia, în limba autorității statului solicitat, se asigură de către Ministerul Justiției.

(3) Traducerea răspunsului la cererea de comisie rogatorie se efectuează prin grija Ministerului Justiției de către un traducător autorizat.”

18. Articolul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Valoarea comisiei rogatorii

Art.21. - (1) Odată îndeplinită, comisia rogatorie este primită de Ministerul Justiției, care o va transmite instanței judecătorești solicitante.

(2) Comisia rogatorie devine probă la dosarul cauzei pentru care a fost solicitată, având aceeași valoare ca și când actul judiciar respectiv ar fi fost îndeplinit de către instanța judecătorească română competentă.”

19. Capitolul V – „Accesul la justiție al străinului” se abrogă.

20. Articolul 34 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art.34.** - (1) În aplicarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1393/2007 din 13 noiembrie 2007 privind notificarea asupra documentelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială în statele membre și de abrogare a Regulamentului nr.1348/2000¹, procedura de comunicare a actelor judiciare și extrajudiciare se efectuează după cum urmează:

a) instanțele române comunică actele judiciare și extrajudiciare direct către autoritățile primitoare sau, după caz, destinatarilor din statele membre ale

¹) Publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 324/79 din 10 decembrie 2007

Uniunii Europene, cu transmiterea unei copii a cererii de comunicare sau, după caz, a unei adrese de informare Ministerului Justiției, pentru evidență;

b) notarii, executorii judecătorești și alte autorități, în competența cărora intră comunicarea de acte în străinătate, efectuează transmiterea cererilor prin intermediul judecătoriilor în a căror circumscripție își au sediul profesional, dispozițiile lit. a) fiind aplicabile în mod corespunzător;

c) autoritatea română primitoare a cererii de comunicare de acte judiciare și extrajudiciare din statele membre ale Uniunii Europene este judecătoria în a cărei circumscripție domiciliază sau își are sediul destinatarul. La restituirea actelor, judecătoria informează Ministerul Justiției sau transmite o copie a formularelor întocmite, pentru evidență.

(2) Costurile privind comunicările actelor prin intermediul unui executor judecătoresc, a unui funcționar judiciar sau a unei alte persoane competente, desemnată ca autoritate primitoare în anumite state membre ale Uniunii Europene se suportă de partea interesată, prin grija instanței, în afară de cazurile în care părții interesate i s-a aprobat de către instanță ajutorul public judiciar.

(3) Cheltuielile de transmitere prin poșta normală sau rapidă, fax sau alte mijloace moderne sunt suportate de instanță.”

21. La articolul 35, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin.(2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) Cererea de obținere de probe și actele judiciare anexate acesteia sunt traduse în limba statului solicitat sau în limba pe care statul a declarat că o acceptă, de către instanța rogantă.

(3) Cheltuielile de transmitere prin poștă, fax sau alte mijloace moderne sunt suportate de instanță.”

22. Articolul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 37.** - (1) Ministerul Justiției este autoritatea centrală română desemnată în temeiul art. 3 alin.1 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1393/2007 din 13 noiembrie 2007 privind notificarea asupra documentelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială în statele membre și de abrogarea a Regulamentului nr. 1348/2000 și al art.3 alin.1 din Regulamentul Consiliului (CE) nr.1206/2001 din 28 mai 2001.

(2) Ministerul Justiției efectuează comunicările în legătură cu informațiile care sunt necesare în temeiul art. 23 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1393/2007 din 13 noiembrie 2007 privind notificarea asupra documentelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială în statele membre și de abrogarea a Regulamentului nr. 1348/2000, precum și al art.22 din Regulamentul (CE) nr.1206/2001 din 28 mai 2001.

(3) În temeiul art.3 alin.3 din Regulamentul (CE) nr.1206/2001 din 28 mai 2001, Ministerul Justiției îndeplinește atribuțiile referitoare la luarea unei decizii privind cererile formulate în baza art.17 din același regulament.”

23. Sintagma „Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești” din cuprinsul legii se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Justiției”.

Art.II. - Legea nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 543 din 5 august 2009, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.